

Internationalt handicapår 1981 i Grønland

Af Margit Mortensen, cand. jur.
socialkonsulent i Socialdirektoratet

Forenede Nationer proklamerede i 1976, at 1981 skulle være INTERNATIONALT HANDICAPÅR, og dette har man også ønsket at markere på forskellig vis i Grønland.

Der er i den anledning etableret en »selvbestaltet« central arbejdsgruppe i Nuuk/Godthåb, bestående af medarbejdere fra en række centrale myndigheder og institutioner, herunder Socialdirektoratet, Kultur- og Undervisningsdirektoratet, Landsbiblioteket, Grønlands Radio, Socialpædagogisk Seminarium, Grønlands Seminarium, Oplysningsafdelingen Qaammarssaavik, handicapforeningerne i Nuuk/Godthåb og pædagoger fra dag- og døgninstitutioner med flere. Den centrale arbejdsgruppe søger dels selv at organisere nogle aktiviteter, dels at opfordre til nedsættelse af lokale grupper, idet disse kan få informationsmateriale og støtte fra den centrale arbejdsgruppe i et vist omfang.

Landsstyremedlemmet for sociale anliggender MOSES OLSEN har – til den centrale arbejdsgruppes store glæde – påtaget sig hvervet som PROTEKTOR FOR HANDICAPÅRET I GRØNLAND.

Den centrale arbejdsgruppe håber på mange lokale aktiviteter. Der er allerede nedsat grupper nogle steder, men vi har ikke kendskab til nærmere detaljer i de lokale arbejdsgruppers aktivitetsplaner. Dette indlæg vil derfor alene omtale nogle af de aktiviteter, den centrale arbejdsgruppe har taget initiativ til.

Arbejdsgruppen udgiver en række små informationsfoldere. I disse omtales bl. a. den centrale arbejdsgruppes forslag og initiativer, ideer fra lokale arbejdsgrupper kan omtales, så andre kan blive inspireret til at gøre noget lignende, og endelig vil der blive orienteret om indholdet af forsorgen for handicappede og om de i Grønland eksisterende specialinstitutioner.

Der er endvidere blevet trykt en plakat med det internationale symbol for handicapåret og det af FN's generalsekretær fremsatte MOTTO FOR HANDICAPÅRET: »Personer med handicap har ret til fuld deltagelse i samfundets liv og udvikling. Det er vor pligt at give dem mulighed for at benytte denne ret«. Plakaten og informationsfolderne er med både grønlandsk og dansk tekst.

Kristine Egede og hendes medhjælper Kistat Petersen, som deltog i »Aasivik 81«. Fot.: Amos Frederiksen.

Arbejdsgruppen har i samarbejde med Den grønlandske Forfatterforening udskrevet en forfatterkonkurrence. Man har konstateret, at der kun findes oversat litteratur om handicappede og handicappedes forhold, og man håber, at der ved en konkurrence kan fremkomme noget om det at være handicappet i Grønland, eller at være en handicappet grønlander. Se iverigt den særlige omtale i dette temanummer.

Der er nedsat en såkaldt »Terminologigruppe«, som i samarbejde med sprog- og retskrivningsudvalget og den grønlandske ordbogsredaktion vil søge at finde frem til velegnede grønlandske betegnelser og beskrivelser af de forskellige medicinske, psykologiske og pædagogiske udtryk, der anvendes inden for handicapområdet. Denne gruppes arbejde vil kunne indgå i det ordbogsmateriale, der er under udarbejdelse, og vil

således få betydning for Grønland langt ud over selve handicapåret.

En særlig gruppe arbejder med en undersøgelse af den eksisterende forsorg og omsorg for handicapåret.

Den grønlandske folkeskole, Grønlands Seminarium og Socialpædagogisk Seminarium vil i løbet af året holde særlige emneuger om handicappede og disses forhold. »Pilersuiffik«, tidligere Den grønlandske Skolecentral, er i fuld gang med at udarbejde materialer til dette brug. Det er iøvrigt også »Pilersuiffik«, som trykker det informationsmateriale, den centrale arbejdsgruppe udarbejder i anledning af handicapåret.

Siden 1976 har der hvert år været afholdt et sommerstævne, »Aasivik«. På dette års stævne blev der afsat en særlig HANDICAPDAG, og det lykkedes den centrale arbejdsgruppe at få en gruppe handicappede med på stævnet. Der henvises til den særlige omtale i dette temanummer. »Aasivik 81« afholdtes i den nedlagte bygd Illorpat i Nanortalik kommune.

Grønlands Postvæsen vil udgive et særligt HANDICAPFRIMÆRKE. Dette kan desværre først udkomme i 1982, idet vi har været for sent på den med henvendelsen herom. Frimærket får en tillægsværdi, og overskuddet vil blive anvendt til støtte for handicapforeningerne i Grønland.

Grønlands Radio, der er repræsenteret i den centrale arbejdsgruppe, vil hele året igennem markere HANDICAPÅRET på forskellig vis i udsendelserne. Der bringes bl. a. interviewe med handi-

cappede fra forskellige egne af Grønland, og der vil i radioens serviceudsendelser være mulighed for at få bragt meddelelse om de aktiviteter, der foregår i løbet af året.

Såvel de landsdækkende blade som lokalbladene i Grønland får løbende tilsendt den centrale arbejdsgruppes informationsfoldere m. v., og arbejdsgruppen håber, der også på denne måde kan komme gang i en debat om de handicappedes forhold.

Den centrale arbejdsgruppe har, som det vel også er fremgået af det foranstående, valgt primært at beskæftige sig med forholdene i Grønland. Gruppen søger samtidig at opfordre til igangsætning af flere handicapforeninger i Grønland, herunder også forældreforeninger, hvis medlemmer kan være forældre til børn og unge, som er anbragt i Danmark, så det vil være forkert, hvis nogen vil sige, at HANDICAPÅRET I GRØNLAND »glemmer de til Danmark nedsendte handicappede«.

Dette var kort om nogle igangsatte og planlagte aktiviteter. Interesserede kan få yderligere oplysninger og eventuelt udleveret informationsfolderne ved henvendelse til kommunernes kultur- og undervisningsforvaltninger eller til bibliotekerne. Adresseliste på den centrale arbejdsgruppes medlemmer er optrykt på de små informationsfoldere, og enhver er velkommen til at kontakte arbejdsgruppen, hvis man ønsker at medvirke til at markere HANDICAPÅRET, og derfor har behov for at få yderligere materiale og ideoplæg.

Tegning: Carl Richard Eriksen.

Personer med handicap har ret til fuld deltagelse
i samfundets liv og udvikling.

Det er vor pligt at give dem mulighed for
at benytte denne ret.

Motto for Handicapåret fremsat af FN's generalsekretær.